ספר הקנה — ברכות ק"ש ושלא לאכול סמוך למנחה

ברכות ק"ש ושלא לאכול סמוך למנחה.

וכל מי שלא בירך ק"ש וישב ללמוד אפילו תלמוד צריך לברך ברכת התורה, אבל אחר ברכת ק"ש אין צריך שכבר נפטר באהבה רבה, וא"ל אדוני איזהו עיקר אהבה רבה או אהבת עולם, א"ל בני תדע דעד ד' שעות של יום הרחמים הגדולים רחמי החסד יורדים כענין מלת רבה מלשון גדול ע"כ ביום אהבה רבה, ובלילה שהת"ת בא להמתיק הדין שלא להחריב העולם אהבת עולם שהת"ת נקרא עולם.

א"ל אדוני הלא גם החסד נקרא עולם דכתיב אמרתי עולם חסד יבנה.

א"ל בני עיין במלת הלילה אהבת עולם שכ"י היא נקראת אהבת עולם היא אהבתנו, אהבה רבה הוא החסד אהבתנו, ראית בני מה מנהג רע עושין בני הגלות לא די להם שאוכלין כארי ומשמנין כדוב והאיך לא מתבייש שגורמים לנו נדנוד במעשיהם הרעים ומביאין להקב"ה לייסרם, שהרי האם המייסרת הבנים והם הם שהכעיסו ולא אחרים שאלו אחרים חטאו ואלו יקבלו חטאם ועונם היש עול כמוהו אלא הם עצמם החוטאים, הוא שנאמר אבות אכלו בוסר ושיני בנים תקהנה והיה להם להתבייש מהש"י ולזכור עוונם ולהכניע עצמם בתענית כל ימיהם אלא שאינם נזהרים מלשבת בסעודה בסוף ו' שעות שהוא חצי שעה קודם מנחה אלא שיושבין אף בחצי שעה שביעית ואוכלין ושותין ומשתכרין וסמוך לערב קמים ומתפללין כה יזכו וכה יחיו וכה יאריכו ימים כמו שנחשב להם תפלתם כמחללי שבת ומחלליה מות יומת, ולכן יש להם ליזהר שלא לשבת בזה הזמן לסעודה ואפילו סעודת אירוסין וחופה בישיבת הקידושין שעשו לחופה והחופה היא כפירוד מיתה והקילו בתפלת מנחה ושלוח לעשות מנחה היא שלוחה לאדוני לעשיו, וגם דייני חוצה לארץ השונין ומתנין בתלמוד וסוברים שעולין במעלת סנהדרין יושבין דין לדין כלומר להורות ראו מעלתינו וחריפותינו שאנחנו דייני ישראל, ולא די להם קלונם שהם רקים ופוחזים אלא שהן יושבין בתחלת שעה רביעית ומקלקלין המנחה עבירה גוררת עבירה ואצ"ל שאסור ליכנס למרחץ ולהסתפר בזה הזמן.

א"ל אם התחילו מה יעשו א"ל יפסיקו להתפלל בזמן המנחה.

וגם ארז"ל אסור לישב תוך ד' אמות של מתפלל.

ודע מי שמתפלל הביננו והיא הנקראת תפילה קצרה אינו רואה סימן ברכה כי לא התירו אלא בדרך ובמקום דוחק גדול ובימות החמה אבל בימי הגשמים ובמוצאי שבת לא דאית שאילת מטר והבדלה בחונן הדעת.

ועוד בני, אדם שבא בבהכ"נ להתפלל והקדים אחד וחבירו עדיין עומד ומתפלל אל יניחנו יחיד ל"ש במקום ישוב או שלא במקום ישוב ל"ש ביום ול"ש בלילה ואם הניחו ויצא טורפין לו תפלתו בפניו שנאמר הלמענך תעזב ארץ ויעתק צור ממקומו.

והכוונה כי כל בתי כנסיות מלאים מיני מלאכים הבאים מהן להעלות התפלה ומהם לדחות כפי המקבלים (המכוונים) ואם זה העני אין בידו זכות ינזק ע"כ המתן עד שישלים תפלתו ואם הנחתו ויצאת הקב"ה רואה לבו שאינו פוסק תפלתו לצאת עמך ומחזקו ומשמרו ומצילו ותפלתך נטרפת כי לא חסת בצלם אלקים.

אל"ר למה אמרו הקובע מקום לתפלתו אלקי אברהם יהיה בעזרו ואויביו נופלים לפניו מה מעלה בקביעת מקום.

א"ל בני מה לי קובע מה לי אינו קובע אלא הכוונה כשמתפלל יקבע המקום בתפלתו ר"ל יוריד הרחמים בעטרה שכן מקום הוא יהו"ה כולו מלא רחמים ומורידן וקובעם בתפלה שהיא העטרה הלא תראה שכן הוא י' פעמים י' הפ"ה ופ"ו הפ"ה עולה מקום.

א"ל הרי שהתפללו ויצאו מהן מה יעשו.

א"ל בני האי דומה למי שהניח חבירו ויצא אלא שענשו חמור כי הוא סתם חלק אחד מהצינורות וגם הוא יסתם ויכלה וש"ץ משלים תפלתו שאין לו להפסיק תפלתו.